

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 Vaasa

VASTINE

Asia 01227/10/5109

Vastine ympäristöluvan hakijan valitukseen Siuntion ympäristölautakunnan aloituslupaa koskevasta päätöksestä 9.6.2010. Diaarinro 01227/10/5109.

Vastine on toimitettu sähköpostitse molempien vastineiden antajien (Jukka Antila ja Birgitta Johansson) nimissä.

Aloitusluvan edellytykset

Ympäristönsuojelulain 101§ ja maankäyttö- ja rakennuslain 144§ mukaan lupaviranomainen voi myöntää toiminnalle aloitusluvan, mikäli

- a) *siihen on perusteltu syy*
- b) *täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi*
- c) *ympäristö voidaan saattaa ennalleen*

Yksikään näistä asiakohdista ei tässä tapauksessa täyty, eikä lupaviranomainen siis luonnollisesti ole voinut antaa hankkeelle aloituslupaa.

Hakijan mainitsema KHO:n päätös 16.11.2009 kohdistui ainoastaan maa-aines-, ei ympäristölupaan. Lisäksi päätöksen jälkeen saadut ympäristöviranomaisten uudet louhintatoiminnan kieltävät lausunnot on otettava painavina huomioon asian jatkokäsittelyssä niin maa-aines- kuin ympäristöluvan osalta. KHO:n päätöksestä on myös merkittävien asiavirheiden takia tehty kantelu oikeuskanslerille, joten hakijan vetoaminen siihen eri yhteyksissä on tästäkin syystä jätettävä huomiotta.

1) Perusteltu syy

Hakijalta asian käsittelyyn kulunut aika, kustannukset ja muut yritystoimintaan liittyvät normaalit käytännön seikat eivät ole lain tarkoittama perusteltu syy myöntää aloittamislupaa ennen oikeuskäsittelyn päättymistä.

Myöskään lähialueen kiviaineksen tarve ei voi olla aloitusluvan myöntämisen syy, koska selvitysten mukaan Uudellamaalla jo nyt louhittava kiviaines riittää yli sadaksi vuodeksi, ja noin kahden kilometrin päässä suunnitellusta louhinta-alueesta on jo toiminnassa oleva louhimo. Lähialueella ei siis ole minkäänlaista akuuttia tarvetta lisäkiviainekselle, eikä tältäkin osin siis ole minkäänlaista perustetta aloitusluvan myöntämiseen ennen oikeuskäsittelyn päättymistä.

Koska yhtään perusteltua syytä louhinnan aloittamiselle ei ole osoitettavissa, vaan kyseessä on vain hakijan henkilökohtaisen edun tavoittelu, ei aloituslupaa tule myöntää.

2) Täytäntöönpano ja muutoksenhaun hyödyttömyys

Hankkeesta on valitettu sekä ympäristö- että maa-ainesluvan osalta Vaasan ja Helsingin hallinto-oikeuksiin. Lisäksi KHO:n aiemmasta päätöksestä on tehty kantelu oikeuskanslerille päätöksen perusteena olevien virheellisten tietojen takia. Mikäli aloituslupa myönnettäisiin, muutoksenhaut muuttuisivat hyödyttömiksi, eikä niiden perusteilla olisi enää merkitystä, koska kallioalue olisi jo tuhottu.

3) Ympäristön palauttaminen ennalleen

Aloitusluvan myöntämisen ehdottomana kriteerinä on ympäristön palautettavuus ennalleen. Louhintatoiminta tuhoaa kallioalueen pysyvästi. On selvää, että minkäänlaisista vakuuksista huolimatta louhittua kalliota ei voida saattaa ennalleen. Tämä jo yksinään tekee aloittamisluvun myöntämisen mahdottomaksi ennen oikeuskäsittelyn päättymistä.

Aloitusluvan myöntämiselle ei siis ole ollut perusteita yhdenkään aloituslupaa koskevan ehdon osalta, ja Siuntion kunnan ympäristölautakunnan päätös on ollut lainmukainen.

Siuntion kunnan ympäristölautakunnan uusi lausunto

Siuntion kunnan ympäristölautakunta on kokouksessaan 10.3.2011 äänin 5-4 asettunut puoltamaan aloitusluvan myöntämistä oman aiemman päätöksensä vastaisesti. Tämä on viranomaiselta ala-arvoinen ja kuntalaisten kannalta täysin kestämaton menettelytapa, koska mitään sellaista uutta tietoa, joka olisi voinut ollut perusteena aiemman kannan muuttumiselle, ei ole saatu. Päinvastoin, ympäristölautakunnan kielteisen päätöksen 9.6.2010 ja puoltavan lausunnon 10.3.2011 välisenä aikana on saatu sekä Ympäristöministeriön että Suomen ympäristökeskuksen lausunnot, jotka yksiselitteisesti kieltävät arvokkaan kallioalueen louhimisen. Kunnan ympäristöasioista vastuussa olevan viranomaisen olisi tullut ottaa käsittelyssä nämä lausunnot painavina huomioon, eikä ainakaan muuttaa kantaansa myönteisempään suuntaan.

Huomionarvoista on, että aloitusluvan kahden eri käsittelyn välisenä aikana Siuntion ympäristölautakunnan kokoonpano on osittain muuttunut. Lautakunnan uusi jäsen Rehnberg, joka on puolisonsa kautta läheisessä sukulaissuhteessa luvan hakijaan, esitti kokouksessa 10.3.2011 hakijan aloituslupa-asiaa puoltavaa lausuntoa ja vaati myös aloitusluvan välitöntä myöntämistä. Kyseisen lautakunnan jäsenen olisi tullut jäävätä itsensä asian käsittelystä.

Hallintolain 28§ mukaan ”Henkilö on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.” Tällainen syy voi olla esimerkiksi kiinteä ystävyys- tai yhteistyösuhde tai muunlainen vahva sidonnaisuus tai keskinäinen lojaalisuus.

Hallintolain yleisen tulkinnan mukaan luottamustoimen haltijan on syytä jäävätä itsensä, jos ulkopuoliselle voi syntyä perusteita epäillä hänen puolueettomuuttaan ja sitä kautta päätöksenteon puolueettomuutta. Merkitystä ei ole sillä, onko puolueettomuus todellisuudessa vaarantunut, vaan sillä, että puolueettomuus on objektiivisesti ajatellen saattanut vaarantua.

Lautakunnan jäsen Rehnbergin toimintatapa asian käsittelyn yhteydessä antaa syyn epäillä, että asian puolueeton käsittely on vaarantunut, ja esitämme hänen mahdollisen jääviyteensä selvittämistä.

Edellä mainitun huomioon ottaen ympäristölautakunnan uusi, aloituslupaa puoltava lausunto on katsottava asiantuntemattomaksi, poliittiseksi ja laittomaksi, eikä sitä tule päätöksenteossa huomioida, vaan ympäristölautakunnan kantana on pidettävä sen alkuperäistä kielteistä päätöstä.

SYKE:n lausunnon kirjoitusvirhe

Yksittäistä numeron kirjoitusvirhettä koskeva selvitys on toimitettu Vaasan hallinto-oikeudelle tämän vastineen liitteenä.

Siuntiossa 13.3.2011

Jukka Antila

Birgitta Johansson